

Advies over de wijziging van het uitvoeringsbesluit onroerend erfgoed (archeologie)

Op 22 juli 2015 vroeg Vlaams minister van Onroerend Erfgoed Geert Bourgeois de SARC om advies over het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering houdende wijziging van het Onroerenderfgoedbesluit van 16 mei 2014 en van diverse besluiten wat betreft technische aanpassingen en archeologie en houdende vaststelling van lijst van aangeduide erkende archeologen. De Sectorraad Kunsten en Erfgoed van de SARC bracht op zijn vergadering van 25 augustus 2015 volgend advies uit.

Situering

Het uitvoeringsbesluit bij het Onroerenderfgoeddecreet van 16 mei 2014 gaf nog geen invulling aan hoofdstuk 5 van het decreet m.b.t. archeologie.

Voorliggend ontwerpbesluit wijzigt nu het Onroerenderfgoedbesluit met de voornaamste bedoeling bepalingen voor dit vijfde hoofdstuk op te nemen. Daarnaast worden ook enkele technische aanpassingen doorgevoerd.

Advies

De Sectorraad Kunsten en Erfgoed vindt het positief dat hij in deze materie om advies wordt gevraagd. Hij is van mening dat de opdeling tussen cultureel en onroerend erfgoed vaak enigszins kunstmatig wordt gemaakt (vb. wat betreft depotbeleid), en dat er nood is aan meer afstemming tussen beide beleidsdomeinen.

De sectorraad heeft volgende bedenkingen bij voorliggend uitvoeringsbesluit:

Beperkte impact van de solidariteitsfondsen

Het uitvoeringsbesluit geeft de mogelijkheid archeologische solidariteitsfondsen om erkend te worden. Bij dergelijke erkenning stelt de Vlaamse Regering een basistoelage van 50.000 euro ter beschikking. Dat is slechts een fractie van de werkelijke kosten die bij opgravingen komen kijken. Bovendien is het variabele deel dat bovenop de toelage kan worden uitgekeerd o.b.v. het aantal partners in het fonds, aantal uitgekeerde vergoedingen en aantal activiteiten voor de begeleiding van

de leden (tot maximaal 25.000 euro) erg klein. Het is niet proportioneel moest bv. een fonds met 5 leden 50.000 euro krijgen en een fonds met 20 leden 75.000 euro. Dat is niet in verhouding.

De Sectorraad Kunsten en Erfgoed vreest dat de regeling m.b.t. solidariteitsfondsen om bovengenoemde redenen in realiteit weinig verschil zal maken.

Uitsluiting van lokale overheden van de premie voor buitensporige opgravingskosten

Het Onroerenderfgoeddecreet voorziet in een premie voor buitensporige opgravingskosten. Voorliggend uitvoeringsbesluit beperkt de reikwijdte van deze maatregel tot natuurlijke personen en kleinschalige ondernemingen of verenigingen die niet regelmatig als bouwheer optreden. De Sectorraad Kunsten is het niet eens met deze beperking waardoor o.m. lokale besturen geen aanspraak zouden kunnen maken op de premie.

Vaststelling van de lijst van aangeduide erkende archeologen onduidelijk

De inwerkingtreding van het hoofdstuk archeologie van het Onroerenderfgoeddecreet steunt op de vaststelling van de lijst van aangeduide erkende archeologen (art. 50). Volgens de Sectorraad Kunsten en Erfgoed zijn de decretale bepalingen hierover echter onvoldoende duidelijk.

De vaststelling zou bv. afhankelijk zijn van het aantal erkende archeologen op de lijst. Er wordt echter geen minimumaantal bepaald, noch wordt er bepaald wat er zou gebeuren moest het aantal erkende archeologen op de lijst afnemen tot onder het oorspronkelijke aantal.

Aangezien erkende archeologen hun erkenning ook kunnen verliezen, is een dergelijke afname zeker mogelijk. Dat zou bv. kunnen gebeuren als gevolg van de strengere regels m.b.t. opgravingservaring (blijvende ervaring van een jaar gedurende vijf jaar i.t.t. een jaar gedurende vijf jaar voor de aanvraag tot aanduiding).

Namens de Sectorraad Kunsten en Erfgoed,

Heidi De Nijn, *voorzitter*

Herman Baeten, *ondervoorzitter*

Lieselotte Moortgat, *secretaris*